

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 7 października 2004 r.

36606

RPO-238349-VI/97/DN

Pan
Krzysztof Opawski
Minister Infrastruktury
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymuje od obywateli skargi w sprawie niehonorowania przez niektórych przewoźników z terenu województwa mazowieckiego ustawowych ulg w opłatach za przejazdy środkami zbiorowego transportu drogowego, należnych między innymi inwalidom wojennym pierwszej grupy oraz towarzyszącym im opiekunom.

Obowiązujący stan prawny, po dokonanej z dniem 28 września 2003 r. nowelizacji ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym nakłada na przewoźników wykonujących transport drogowy z mocy art. 18a ustawy obowiązek stosowania uprawnień pasażerów do ulgowych przejazdów określonych w odrębnych przepisach, w tym także w art. 16 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2002 r., Nr 9, poz. 87 ze zm.). Okoliczność czy przewoźnik zawarł z samorządem województwa umowę w sprawie dopłat, o której mowa w art. 8a ust. 4 pkt 3 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu drogowego (Dz.U. z 2002 r., Nr 175, poz. 1440, ze zm.), czy też nie, nie zwalnia przewoźnika z obowiązku stosowania ulg. Natomiast przewoźnik, który

nie wykonuje ustawowego obowiązku honorowania ulg naraża się na sankcje administracyjnoprawne, określone odrębnymi przepisami ustawy o transporcie drogowym, łącznie z cofnięciem licencji.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, podejmując sprawę do zbadania Rzecznik zwrócił się do Marszałka Województwa Mazowieckiego. W odpowiedzi Dyrektor Departamentu Nieruchomości i Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego stwierdził, iż Urząd Marszałkowski podziela w całości stanowisko przedstawione przez Rzecznika i do przewoźników z terenu województwa wystosowane zostały pisma informujące o obowiązku stosowania ulg ustawowych przy ustalaniu i pobieraniu opłat za wykonywane przewozy.

Podobne stanowisko prezentuje także Ministerstwo Finansów, gdyż w przekazanym Rzecznikowi do wiadomości piśmie z dnia 18 lutego, znak: GN 5-AN/088/19/2004/113 Podsekretarz Stanu Piotr Sawicki stwierdził, iż w drodze regulacji ustawowych Państwo nałożyło na przewoźnika obowiązek obligatoryjnego honorowania ulgowych przejazdów.

Z korespondencji z Urzędem Marszałkowskim wynika jednak, iż całkowicie odmienne stanowisko prezentuje resort infrastruktury, gdyż w piśmie z dnia 13.07.2004 r., Nr FE 6-022-23/04 Dyrektor Departamentu Budżetu i Analiz Ekonomicznych, odpowiadając na pismo indywidualnego przewoźnika z terenu województwa mazowieckiego, stwierdził, że przewoźnicy autobusowi posiadający zezwolenia, ale nie otrzymujący dopłat lub nie ubiegający się o takie dopłaty - nie mają obowiązku honorowania uprawnień do ulg ustawowych w opłatach za wykonywane przewozy osób.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich interpretacja Ministerstwa Infrastruktury jest niedopuszczalna i godzi w jedną z podstawowych zasad demokratycznego państwa prawnego - zasadę zaufania obywateli do Państwa i stosowanego prawa. Z zasady tej wynika, że jeśli Państwo przyznało obywatelom określone prawa, jak prawo do ulg w opłatach za przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego, przy czym uprawnienia te nie naruszają praw majątkowych przewoźników, którzy mogą uzyskać od samorządu województwa dopłaty za stosowanie owych ulg - obowiązkiem organów władzy wykonawczej jest czuwanie nad przestrzeganiem tych uprawnień.

Przedsiębiorca, który chce prowadzić działalność gospodarczą w zakresie przewozu osób środkami publicznego transportu drogowego musi stosować się do nakładanych na niego przez Państwo obowiązków, w tym także obowiązku respektowania ustawowych ulg w opłatach za wykonywane przewozy, pod rygorem określonych sankcji administracyjnoprawnych, włącznie z cofnięciem licencji.

W tym stanie prawnym stanowisko prezentowane przez Dyrektora Departamentu Budżetu i Analiz Ekonomicznych kierowanego przez Pana Ministra resortu, które sprowadza się do pozostawienia uznaniu przewoźnika czy będzie stosował bezwzględnie obowiązujące prawo, czy też nie - podważa wiarygodność Państwa i władzy wykonawczej.

Przedstawiając Panu Ministrowi ten istotny problem, uprzejmie proszę o jego wyjaśnienie i zajęcie stanowiska w sprawie.

Z wyrazami poważania

Z upoważnienia

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

W załączeniu:

- kopie powołanych pism